Neil Gaiman
Ποτέ και πουθενά (Neverwhere) - Προδημοσίευση

Μετάφραση: Μαρία Αγγελίδου

Αναθεωρημένη έκδοση του Neverwhere που περιλαμβάνει πρόλογο του συγγραφέα, αλλά και μια επιπλέον ιστορία.

Η Τζέσικα και ο Ρίτσαρντ κατηφόριζαν τον δρόμο προς το εστιατόριο. Είχε περάσει το χέρι της στο μπράτσο του και περπατούσε όσο γρήγορα της επέτρεπαν οι ψηλοτάκουνες γόβες της. Εκείνος έβαζε τα δυνατά του για να την προλαβαίνει. Περπατούσαν σ' έναν δρόμο με ψηλά σκοτεινά κτίρια, εγκαταλελειμμένα, έρημα και σκοτεινά.

«Δεν σε πιστεύω! Τους υποσχέθηκες στ' αλήθεια πενήντα λίρες για να σου δώσουν το τραπέζι μας; Ρίτσαρντ, είσαι ηλίθιος». Τα σκούρα μάτια της Τζέσικα πετούσαν σπίθες. Όχι, δεν το 'βρισκε καθόλου διασκεδαστικό.

«Είχαν χάσει την κράτησή μου. Και δεν είχαν ούτε ένα ελεύθερο τραπέζι γι' απόψε». Τα βήματά τους σαν να 'καναν ηχώ στους ψηλούς τούβλινους τοίχους του έρημου δρόμου.

«Θα μας βάλουν σίγουρα δίπλα στην κουζίνα», αναστέναξε η Τζέσικα. «Ή στην πόρτα. Τους είπες ότι ήταν για τον κ. Στόκτον;»

«Ναι», απάντησε ο Ρίτσαρντ.

Η Τζέσικα αναστέναξε ξανά. Τον έσερνε, όταν μια πόρτα άνοιξε στον τοίχο λίγο πιο μπροστά και κάποιος βγήκε και στάθηκε για μια ατελείωτη φοβερή στιγμή, προσπαθώντας να μην πέσει, και τέλος σωριάστηκε κατάχαμα, στο πεζοδρόμιο. Ο Ρίτσαρντ ανατρίχιασε και στάθηκε ακίνητος. Η Τζέσικα τον τράβηξε να προχωρήσει.

«Λοιπόν: όταν θα μιλάς με τον κ. Στόκτον, φρόντισε να μην τον διακόπτεις. Και να μη διαφωνείς μαζί του – δεν του αρέσουν όσοι διαφωνούν μαζί του. Όταν λέει κάτι αστείο, να γελάς. Όταν δεν είσαι βέβαιος πως αυτό που είπε είναι αστείο, τότε κοίτα εμένα. Θα σου κάνω νόημα… εεε… θα χτυπάω το δάχτυλό μου στο τραπέζι».

Είχαν φτάσει στο πρόσωπο το πεσμένο στο πεζοδρόμιο. Η Τζέσικα το προσπέρασε. Ο Ρίτσαρντ δίστασε. «Τζέσικα;»

«Έχεις δίκιο, θα νομίσει ίσως πως βαριέμαι», απάντησε η Τζέσικα. «Α, το βρήκα», είπε ευχαριστημένη. «Αν έχει πει αστείο, θα τρίβω το αυτί μου».

«Τζέσικα;» Δεν μπορούσε να το πιστέψει ότι εκείνη δεν είχε δει τον άνθρωπο τον πεσμένο κατάχαμα.

«Τι;» Δεν της άρεσε που την διέκοψε.

«Κοίτα».

Της έδειξε το πεζοδρόμιο. Ένας μικρός σωρός, πεσμένος μπρούμυτα, τυλιγμένος σε ρούχα χοντρά. Η Τζέσικα πήρε τον Ρίτσαρντ από το χέρι και τον τράβηξε

προς το μέρος της. «Α, ναι. Άμα τους δώσεις σημασία, Ρίτσαρντ, να το ξέρεις, πας χαμένος. Στην πραγματικότητα όλοι έχουν σπίτια, μη φαντάζεσαι πως δεν έχουν. Άσ' την να κοιμηθεί και θα συνέλθει από το μεθύσι, είμαι σίγουρη». Άσ' την; Ο Ρίτσαρντ κοίταξε καλύτερα. Ήταν πράγματι κορίτσι. «Και έχω πει στον κ. Στόκτον…» συνέχισε η Τζέσικα. «Ρίτσαρντ; Τι κάνεις;»

«Δεν είναι μεθυσμένη», είπε ο Ρίτσαρντ. «Τραυματισμένη είναι». Κοίταξε τα δάχτυλά του. «Αιμορραγεί».

Η Τζέσικα τον κοίταξε, σαστισμένη, εκνευρισμένη. «Θ' αργήσουμε», του είπε.

«Είναι τραυματισμένη».

Η Τζέσικα κοίταξε το κορίτσι στο πεζοδρόμιο. Προτεραιότητες· ο Ρίτσαρντ δεν ήξερε να βάζει προτεραιότητες. «Ρίτσαρντ. Θ' αργήσουμε. Κάποιος άλλος θα περάσει. Κάποιος άλλος θα την βοηθήσει».

Το πρόσωπο του κοριτσιού ήταν βρόμικο, τα ρούχα της μουσκεμένα από το αίμα. «Είναι τραυματισμένη», ξανάπε μόνο. Και είχε ένα ύφος, που η Τζέσικα δεν το είχε ξαναδεί.

«Ρίτσαρντ», άρχισε απειλητικά, κι ύστερα υποχώρησε κάπως και πρότεινε κάτι συμβιβαστικό. «Πάρε το 100 και κάλεσε ασθενοφόρο. Άντε, γρήγορα».

Ξαφνικά τα μάτια του κοριτσιού άνοιξαν, άσπρα, διάπλατα, μεγάλα πάνω σ' ένα πρόσωπο που έμοιαζε με λεκέ από βρόμα και αίμα. «Όχι, όχι στο νοσοκομείο, σας παρακαλώ. Θα με βρουν. Πηγαίνετέ με κάπου να μην κινδυνεύω. Σας παρακαλώ». Η φωνή της ήταν αδύναμη.

«Αιμορραγείς», είπε ο Ρίτσαρντ. Προσπάθησε να δει από πού είχε βγει, αλλά ο τοίχος δεν είχε ούτε πόρτα ούτε τίποτα. Μόνο τούβλα. Χτισμένα το ένα πάνω στο άλλο. Γύρισε το βλέμμα του ξανά στο κορίτσι και ρώτησε: «Γιατί όχι στο νοσοκομείο;»

«Βοηθήστε με!» ψιθύρισε το κορίτσι. Και τα μάτια του έκλεισαν.

Την ξαναρώτησε: «Γιατί δεν θέλεις να πας στο νοσοκομείο;» Αυτή τη φορά δεν πήρε απάντηση.

«Όταν θα καλέσεις το ασθενοφόρο», είπε η Τζέσικα, «μην τους δώσεις το όνομά σου. Μπορεί να σε καλέσουν για κατάθεση ή δεν ξέρω τι άλλο και θ' αργήσουμε και δεν θέλω να χαλάσει αυτή η βραδιά εξαιτίας… Ρίτσαρντ; Τι κάνεις;»

Ο Ρίτσαρντ είχε σηκώσει το κορίτσι στην αγκαλιά του. Του φάνηκε πανάλαφρη. «Θα την πάω σπίτι μου, Τζες. Δεν μπορώ να την αφήσω έτσι. Πες στον κ. Στόκτον ότι λυπάμαι πολύ, αλλά δεν γινόταν αλλιώς. Είμαι βέβαιος πως θα καταλάβει».

«Ρίτσαρντ Όλιβερ Μέιχιου», είπε ψυχρά η Τζέσικα. «Άσε κάτω αυτό το κορίτσι κι έλα εδώ αυτή τη στιγμή. Αλλιώς ο αρραβώνας μας διαλύεται, τώρα αμέσως. Σε προειδοποιώ».

Ο Ρίτσαρντ ένιωσε την πηχτή ζέστη του αίματος να ποτίζει το πουκάμισό του. Κάποιες φορές, σκέφτηκε, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Και γύρισε. Κι έφυγε.

Η Τζέσικα έμεινε εκεί, στο πεζοδρόμιο, και τον κοίταζε να της χαλάει τη μεγάλη βραδιά της. Ένιωσε τα μάτια της να τσούζουν απ' τα δάκρυα. Μετά από λίγο έπαψε να τον βλέπει. Και τότε, τότε μόνο είπε με δυνατή καθαρή φωνή «Σκατά»

και πέταξε την τσάντα της κάτω με δύναμη, με τόση δύναμη που το κινητό της πετάχτηκε έξω, το ίδιο και το κραγιόν της και η ατζέντα της και μια χούφτα ταμπόν, όλα σκόρπισαν στο πεζοδρόμιο. Και μετά, επειδή δεν μπορούσε να κάνει κι αλλιώς, τα μάζεψε και τα ξανάβαλε όλα στην τσάντα της και προχώρησε στο εστιατόριο, να περιμένει τον κ. Στόκτον.
Αργότερα, πίνοντας γουλιά γουλιά το λευκό κρασί της, προσπαθούσε να σκεφτεί πιστευτές δικαιολογίες για να εξηγήσει την απουσία του μνηστήρα της. Και έπιασε τον εαυτό της ν' αναρωτιέται με απόγνωση αν μπορούσε απλά να πει στον κ. Στόκτον ότι ο Ρίτσαρντ είχε πεθάνει.
«Ήταν πολύ ξαφνικό», είπε η Τζέσικα, θυμωμένη, μέσα από τα δόντια της.

Ο Ρίτσαρντ δεν σταμάτησε ούτε μια φορά να σκεφτεί τι έκανε. Ήταν κάτι που δεν περνούσε από το χέρι του, κάτι που δεν μπορούσε να ελέγξει με τη θέλησή του. Κάπου μέσα στο λογικό κομμάτι του μυαλού του, κάποιος –ένας κανονικός, φρόνιμος και μυαλωμένος Ρίτσαρντ Μέιχιου– του έλεγε ότι ήταν γελοίος: ότι θα έπρεπε να έχει τηλεφωνήσει στην αστυνομία, να έχει ειδοποιήσει ένα ασθενοφόρο· ότι ήταν επικίνδυνο να σηκώνει έτσι από κάτω ένα άτομο τραυματισμένο· ότι είχε εκνευρίσει πολύ άσχημα την Τζέσικα· ότι θα 'ταν αναγκασμένος να κοιμηθεί στον καναπέ απόψε· ότι είχε καταστρέψει το μοναδικό του καλό κοστούμι· ότι το κορίτσι μύριζε άσχημα, βρομούσε… Αλλά ο Ρίτσαρντ συνέχισε να περπατάει, να βάζει το ένα πόδι μπροστά από το άλλο. Με τα μπράτσα του μουδιασμένα, τη μέση του πονεμένη, αγνοώντας τα βλέμματα που του 'ριχναν οι περαστικοί, συνέχιζε να περπατάει. Και μετά από λίγο έφτασε στο ισόγειο του κτιρίου, όπου ήταν το σπίτι του, και άρχισε ν' ανεβαίνει τη σκάλα παραπατώντας από το βάρος, κι έφτασε έξω από την πόρτα του, και τότε συνειδητοποίησε ότι είχε αφήσει τα κλειδιά του στο τραπεζάκι της εισόδου…
Το κορίτσι άπλωσε το βρόμικο χέρι του στην πόρτα και την άνοιξε.
Δεν το περίμενα ότι θα χαιρόμουν ποτέ που έφυγα κι άφησα την πόρτα μου ανοιχτή, σκέφτηκε ο Ρίτσαρντ και κλείνοντας την πόρτα πίσω του με το πόδι πήγε το κορίτσι στο κρεβάτι του. Το μπροστινό μέρος του πουκαμίσου του ήταν μούσκεμα στα αίματα.
Έδειχνε μισολιπόθυμη. Τα μάτια της ήταν κλειστά, αλλά τα βλέφαρά της τρεμόπαιζαν. Της έβγαλε το δερμάτινο μπουφάν της. Είχε ένα βαθύ κόψιμο ψηλά στο αριστερό της μπράτσο ώς τον ώμο. Ο Ρίτσαρντ πήρε βαθιά ανάσα. «Άκου, θα καλέσω γιατρό», είπε ήρεμα. «Μ' ακούς;»
Τα μάτια της άνοιξαν, διάπλατα, τρομαγμένα. «Όχι, σε παρακαλώ, όχι. Δεν είναι τόσο άσχημο, όσο φαίνεται. Να κοιμηθώ θέλω μόνο. Όχι γιατρούς».
«Μα το χέρι σου… ο ώμος σου…»
«Μια χαρά είμαι. Αύριο. Σε παρακαλώ…» Η φωνή της ήταν ψίθυρος.
«Εεε, τι να πω… εντάξει». Και με τη λογική του να παίρνει ξανά το πάνω χέρι, είπε: «Να σου πω… Μπορώ να σε ρωτήσω…;»

Μα εκείνη είχε ήδη αποκοιμηθεί. Ο Ρίτσαρντ βρήκε ένα παλιό κασκόλ στην ντουλάπα του και της τύλιξε σφιχτά το μπράτσο και τον ώμο· δεν ήθελε να την αφήσει να πεθάνει από αιμορραγία στο κρεβάτι του, πριν προλάβει να φωνάξει γιατρό. Μετά βγήκε από το δωμάτιο στις μύτες των ποδιών του κι έκλεισε πίσω του την πόρτα. Κάθισε στον καναπέ, μπροστά στην τηλεόραση, κι αναρωτήθηκε τι είχε κάνει.

Είναι κάπου βαθιά κάτω από τη γη: σ' ένα τούνελ ίσως, σ' έναν υπόνομο. Το φως φτάνει με δυσκολία, λάμψεις που τρεμοσβήνουν, φέγγος που υπογραμμίζει το σκοτάδι αντί να το διαλύει. Δεν είναι μόνος. Κι άλλοι περπατούν δίπλα του, αν και δεν βλέπει τα πρόσωπά τους. Τρέχουν τώρα, τρέχουν μέσα στον υπόνομο, πιτσιλώντας τη λάσπη και τη βρόμα. Σταγόνες νερό τινάζονται στον αέρα, κρυστάλλινες μέσα στο σκοτάδι.
Στρίβει σε μια γωνία και το θηρίο τον περιμένει.
Είναι πελώριο, το σώμα του πιάνει όλο τον χώρο: έχει σκυφτό το τεράστιο κεφάλι του, το κορμί του κι η ανάσα του αχνίζουν στον παγωμένο αέρα. Αγριόχοιρος, σκέφτηκε στην αρχή, αλλά μετά κατάλαβε: δεν υπάρχει αγριόχοιρος τόσο μεγάλος. Αυτό το θηρίο είναι γιγάντιο, σαν ταύρος, σαν τίγρης, σαν αυτοκίνητο.
Τον κοιτάζει, ακίνητο, η στιγμή κρατάει εκατό χρόνια, όσο να σηκώσει το δόρυ του. Κοιτάζει το χέρι του, αυτό που κρατάει το ακόντιο, και βλέπει πως δεν είναι το χέρι του: το μπράτσο είναι σκεπασμένο με σκούρες πυκνές τρίχες, τα νύχια του είναι γαμψά, σαν νύχια ζώου.
Και τότε το θηρίο ορμάει.
Πετάει το δόρυ του, αλλά είναι ήδη αργά, νιώθει το θηρίο να σκίζει το πλευρό του με τα κοφτερά του χαυλιόδοντα, νιώθει τη ζωή του να χύνεται έξω, στις λάσπες, καταλαβαίνει πως έχει πέσει μπρούμυτα στο νερό, που κοκκινίζει απ' τις πυκνές στροβιλιστές δίνες του ετοιμοθάνατου αίματος. Πασχίζει να ουρλιάξει, να σηκωθεί, αλλά η λάσπη τού πνίγει την ανάσα, η λάσπη και το αίμα και το νερό, το κορμί του νιώθει μόνο
πόνο…
«Άσχημο όνειρο;» ρώτησε το κορίτσι.
Ο Ρίτσαρντ ανακάθισε στον καναπέ, προσπαθώντας να ξαναβρεί την ανάσα του. Οι κουρτίνες ήταν ακόμα κλειστές, τα φώτα αναμμένα και η τηλεόραση έπαιζε. Αλλά από το αχνό φως έξω κατάλαβε πως ήταν πρωί. Έψαξε στον καναπέ να βρει το τηλεκοντρόλ, που όλη νύχτα ήταν χωμένο κάτω από την πλάτη του. Κι έκλεισε την τηλεόραση.
«Ναι», είπε. «Κάτι τέτοιο».
Έτριψε τις τσίμπλες από τα μάτια του, έριξε μια ματιά στον εαυτό του, πάλι καλά που είχε βγάλει τα παπούτσια και το σακάκι του, πριν κοιμηθεί. Το πουκάμισό του μπροστά ήταν γεμάτο αίματα. Το άστεγο κορίτσι δεν μίλησε. Είχε τα χάλια του: χλωμό κάτω από τη βρόμα και το ξεραμένο αίμα, και αδύνατο, μια σταλιά. Φορούσε ένα σωρό ρούχα, το ένα πάνω στ' άλλο: αταίριαστα μεταξύ τους, βρόμικα βελούδα, λασπωμένες δαντέλες, όλο σκισίματα και τρύπες, που

άφηναν να φαίνονται από κάτω άλλα, αλλιώτικα κι αυτά. Ήταν, σκέφτηκε ο Ρίτσαρντ, λες κι είχε τρυπώσει νύχτα στο Μουσείο Βικτόρια και Άλμπερτ, στην πτέρυγα της Ιστορίας της Μόδας, κι είχε φορέσει ό,τι μπορούσε να σηκώσει πάνω της. Τα κοντά μαλλιά της ήταν βρόμικα, μα κάτω από τη βρόμα έδειχναν να 'ναι καστανοκόκκινα.

Αν υπήρχε κάτι που ο Ρίτσαρντ να το σιχαίνεται, αυτό ήταν οι άνθρωποι που δήλωναν το προφανές: οι άνθρωποι που έρχονταν και σου έλεγαν ότι ήταν αδύνατον να μην έχεις δει και μόνος σου, όπως για παράδειγμα: «Βρέχει» ή «Η πλαστική σας τσάντα έχει σκιστεί και το φαγητό σας έπεσε στις λάσπες» ή –ακόμα χειρότερα– «Ωωω, στοίχημα ότι πονάτε».

«Ξύπνησες, λοιπόν», είπε ο Ρίτσαρντ – και σιχάθηκε τον εαυτό του.

«Τίνος βαρονία είναι εδώ;» ρώτησε το κορίτσι. «Τίνος φέουδο;»

«Εεε, ορίστε;»

Κοίταξε γύρω της καχύποπτη. «Πού βρίσκομαι;»

«Στο διαμέρισμα 4, οίκημα Νιούτον, Λιτλ Κόμντεν Στριτ…»

Σταμάτησε στα μισά της φράσης. Το κορίτσι είχε ανοίξει τις κουρτίνες και κοίταζε έξω, στην κρύα λιακάδα. Κοίταζε έξω από το παράθυρο του Ρίτσαρντ, απ' όπου δεν έβλεπε κανείς τίποτα το ιδιαίτερο. Κοίταζε με μάτια γουρλωμένα τ' αυτοκίνητα και τα λεωφορεία και τα μαγαζάκια απέναντι – ένα πρακτορείο εφημερίδων, ένα φούρνο, ένα φαρμακείο και μια κάβα.

«Στο Λονδίνο το Πάνω», είπε με φωνή που μόλις ακουγόταν.

«Ναι, στο Λονδίνο βρίσκεσαι», είπε ο Ρίτσαρντ. Το πάνω από τι; αναρωτήθηκε. «Νομίζω πως έπαθες σοκ εχτές το βράδυ. Είχες ένα άσχημο κόψιμο στο μπράτσο σου». Περίμενε να πει εκείνη κάτι, να εξηγήσει. Γύρισε και τον κοίταξε, ύστερα στράφηκε ξανά στα λεωφορεία και στα μαγαζιά, στον δρόμο. Ο Ρίτσαρντ συνέχισε: «Σε βρήκα… σε βρήκα στο πεζοδρόμιο. Είχες αίματα. Πολλά».

«Μην ανησυχείς», του απάντησε σοβαρά. «Το περισσότερο αίμα ήταν άλλου. Όχι δικό μου».

Άφησε την κουρτίνα να κλείσει ξανά. Και βάλθηκε να ξετυλίγει το κασκόλ, ματωμένο τώρα και ξεραμένο, από το μπράτσο της. Εξέτασε το κόψιμο και μόρφασε. «Θα πρέπει να το φροντίσουμε κάπως», είπε. «Μπορείς να με βοηθήσεις;»

Ο Ρίτσαρντ είχε αρχίσει να νιώθει αμήχανος, έξω από τα νερά του. «Δεν ξέρω και πολλά από πρώτες βοήθειες», είπε.

«Καλά», του απάντησε. «Αν δεν αντέχεις το αίμα, μπορείς απλά να κρατάς τις γάζες και να τις δένεις, όπου δεν φτάνει το δικό μου χέρι. Έχεις γάζες, έτσι δεν είναι;»

Ο Ρίτσαρντ έγνεψε καταφατικά. «Ναι, ναι», είπε. «Στο κουτί με τα φάρμακα. Στο μπάνιο. Κάτω από τον νιπτήρα». Και πήγε στην κρεβατοκάμαρα, άλλαξε ρούχα κι αναρωτήθηκε αν ο λεκές στο πουκάμισό του (στο καλό του το πουκάμισο, που του το είχε αγοράσει, Θεέ μου, η Τζέσικα, θα την έπιανε σίγουρα υστερία, αν το 'βλεπε), αν ο λεκές στο πουκάμισό του θα έβγαινε ποτέ.